

Diarienummer: KS.2023.685

Delårsrapport 2023-08-31

DOKUMENTNAMN	Delårsredovisning augusti	GILTIGHETSPERIOD	Ange från antaget beslut
DOKUMENTTYP	Allmänna anvisningar	BESLUTAT/ANTAGET	KF 2023-10-30 § 5
DOKUMENTÄGARE	Kommunstyrelsen	VERSION	
DOKUMENTANSVARIG	Kommunledning	REVIDERAT	

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	1
Omvärldsanalys	1
Väsentliga händelser	1
Förväntad utveckling	1
Pajala kommun	1
Finansiell analys.....	1
Budget	1
Resultat.....	2
Finansiella mål	2
Balanskrav.....	2
Målredovisning.....	3
Kommunala bolag.....	6
Driftredovisning.....	8
Kommunövergripande.....	8
Stab.....	8
Stöd och omsorg.....	8
Barn och utbildning	8
Teknik och service	8
Bygg- och miljönämnden.....	8
Investeringsredovisning.....	10
Verksamhetsberättelser	11
Stab.....	11
Stöd och omsorg.....	11
Barn och utbildning	13
Teknik och service	14
Kommunalteknik.....	14
Kost och hygien.....	14
Räddningstjänsten	15
Fritid och service.....	15
Bygg- och miljönämnden.....	15
Ekonomisk redovisning.....	16
Resultaträkning.....	16
Balansräkning	17
Redovisningsprinciper	18

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys

Väsentliga händelser

Världsekonomin ekonomin präglas fortfarande av hög inflation och av riksbankernas arbete med att motverka densamma genom åtstramande penningpolitik. Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) senaste prognoser pekar på en mer varaktig inflation än vad som först förutspåddes. Inflationen väntas dock sjunka igen under 2024, konjunkturuppgång under 2025 och först 2026 antas konjunkturläget balanseras.

Inflationen i augusti sjönk till 7,5% från en inflationstakt på 9,3% i juli. Trots detta prognostiserar Riksbanken att ytterligare räntehöjningar kommer att genomföras under återstoden av året. De högre räntorna medför ökade lånekostnader vilket drabbar såväl näringsliv, offentlig sektor och hushållen.

Trots att svensk ekonomi befinner sig i en lågkonjunktur är det något förvånande att arbetsmarknaden håller sig förhållandevis stark och påverkar skatteunderlaget positivt. För Pajala kommuns del är arbetsmarknaden synnerligen stark.

Förväntad utveckling

Kommunfullmäktige kommer i november besluta om plan och budget för perioden 2024–2026. Den höga inflationstakten innebär kraftigt ökade kostnader inom ett flertal områden inom kommunens verksamheter. Även 2024 står pensionskostnaderna för den enskilt största kostnadsökningen. Ökningen beror nästan uteslutande på inflationen. Även räntekostnaderna kommer att öka, vilket kommer innebära högre kostnader för befintliga lån som omsätts samt i samband med investeringar som behöver finansieras via upplåning. Bedömningen från bland annat SKR är att den svaga befolkningstillväxten och en åldrande befolkning får till följd att det även fortsatt kommer vara brist på arbetskraft, även när konjunkturen viker.

Pajala kommun

Befolkningsutvecklingen har stor betydelse bland annat för Pajala kommuns ekonomiska

förehavanden. SCB:s statistik för årets första sju månader visar att befolkningen minskat med 10 personer sedan årsskiftet. Totalt 5 885 (3 148 män och 2 737 kvinnor) personer är mantalsskrivna i Pajala kommun 31/8 2023.

Antalet öppet arbetslösa är 39 (41) personer i augusti 2023 vilket är en minskning med 2 personer jämfört med samma månad förra året. Därutöver finns 38 personer med aktivitetsstöd. Ungdomsarbetslösheten (18–24 år) uppgår till 5 personer. Därutöver finns 8 ungdomar i program med aktivitetsstöd.

Finansiell analys

Den finansiella analysen avser beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge samt belysa kommunens resultat, kapacitet, risk och kontroll. Målsättningen är att identifiera eventuella finansiella problem och bedöma om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

Budget

Det totala utrymmet för Pajala kommun uppgår till drygt 525 mkr. Budget för löneökning ligger kvar på 8,4 mkr samt 1,0 mkr i särskild lönesatsning. Även budget för pensionskostnader har utökats med 10 mkr och ligger på 24,4 mkr.

I 2023 års budget kompenserades sektorerna för prisökningar samt för vissa ålades effektiviseringar enligt följande; stöd och omsorg 1 863/2 013 tkr, Barn och utbildning 1 137/1 110 tkr, Teknik och service 3 182 tkr samt staben 1 214 tkr.

Därutöver tilldelades strategisk utveckling 2,6 mkr för ökad bemanning medan den pott som funnits för strategiska satsningar på 2 mkr tas bort. Strategisk utveckling tilldelades ytterligare 600 tkr. 400 tkr tillförs verksamhetsfastigheter för ökade fjärrvärmekostnader.

Vidare ökades avskrivningarna med 1 mkr då investeringarna senaste åren ökat.

Resultat

Delårsbokslutet är det periodiserade resultatet och avser 1 januari till 31 augusti och helårsprognosen är en bedömning av det förväntade resultatet per den 31 december 2022.

Resultatet per 31 augusti är -5,3 mkr (30,5 mkr 2022-08-31) vilket är 11 mkr sämre än budget. Detta resultat speglar det totala kommunala utfallet mot lagd budget, men internt finns resultatskillnader mellan olika verksamheter som endera har överskott eller underskott mot budget. Sektorn stöd- och omsorg samt barn och utbildning har underskott på perioden med 14,2 respektive 3,3 mkr. De verksamheter som har större underskott i prognosen är sektor stöd och omsorg -21,3 mkr, sektor barn- och utbildning -5,2 mk samt sektor stab -5,5 mkr. Underskotten beror till stor del på kostnadsökningar samt kostnader för inhyrd personal. Centralt visar finansförvaltningen ett överskott på 1,6 mkr på perioden i förhållande till budget prognostiserar 4,3 mkr i överskott på helåret.

Det prognostiserade resultatet för Pajala kommun på helårsbasis uppskattas till -29,4 mkr, vilket är 29,9 mkr sämre än budgeterat.

Investeringsbudgeten uppgår till 30,9 mkr. Utfallet per 31 augusti är 17,6 mkr. Sektor teknik och service bedömer att de inte kommer hinna arbeta upp alla investeringsmedel utan prognostiserar ett överskott på 7,8 mkr. Inga övriga avvikelser mot investeringsplan är inrapporterade.

Finansiella mål

I kommunallagen finns ett krav på att kommuner ska ange olika typer av finansiella mål som ska preciseras och styra mot en god ekonomisk hushållning. Pajala kommuns ekonomi ska vara uthållig och i balans och för att uppfylla god ekonomiska hushållning har det beslutats om följande finansiella mål:

- Resultatet ska vara minst 2 % av skatteintäkter och bidrag över planperioden.
- Nettokostnaden ska vara maximalt 98 % över planperioden.
- Amorteringen ska öka och vara minst 7 mkr per år vid planperiodens slut 2026.

- Kassalikviditeten ska förbättras över planperioden.
- Budgetföljsamheten ska vara 100 % på drift och investeringar.

Bedömningen efter 8 månader är att det prognostiserade resultatet för år 2023 uppgår till -5,5 % vilket innebär att målet på minst 2 % av skatter och bidrag sett över planperioden kan bli svårt att klara. Då även periodens resultat är negativt så uppnås inte målet på helåret.

Nettokostnadsandelen är ett nyckeltal som visar hur stor andel av kommunens skatteintäkter och de generella statsbidragen som verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto tar i anspråk. Baserat på prognosen kommer nettokostnaderna inklusive finansnetto bli 564 mkr vilket motsvarar 105,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag medan motsvarande nyckeltal för periodresultatet uppgår till 101,5 %. Detta innebär att detta finansiella mål inte uppnås på perioden eller bedöms uppnås för helåret. Det kommer att krävas åtgärder för att målet ska uppnås på planperioden.

Amorteringarna har inte ökat under året då likviditeten varit ansträngd. Bedömningen är dock att målet uppnås till planperiodens slut.

Kassalikviditeten har förbättrats under perioden men bedömningen är att målet inte kommer att uppnås på helåret då prognostiserat resultat visar på ett stort underskott vilket kommer försämra likviditeten.

Då det finns stora avvikelser inom vissa områden är bedömningen att målet gällande budgetföljsamheten inte uppnås vare sig på perioden eller kommer att uppnås på helåret.

Den sammanfattande bedömningen av Pajala kommuns finansiella mål för god ekonomisk hushållning är att målen inte uppnås för perioden eller för helåret men givet kraftfulla åtgärder så är bedömningen att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning kommer uppnås för planperioden.

Balanskrav

God ekonomisk hushållning innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna, om inte synnerliga skäl finns. Om ett negativt resultat uppkommer

skall detta återställas under de tre kommande åren. Pajala kommun har för år 2023 budgeterat ett resultat om 0,5 mkr vilket indikerar att god ekonomisk hushållning inte uppnås för året medan målet på 2% är satt för planperioden. Det är med andra ord möjligt att ha lägre målsättning ett specifikt år.

Det prognostiserade resultatet beräknas uppgå till -29,4 mkr vilket innebär att balanskravet inte uppfylls. I resultatutjämningsreserven finns 30 mkr vilket medför att hela reserven måste disponeras om prognosen står sig. Detta är en prognos på helårsbasis och baserat på flertalet osäkerhetsfaktorer så kan prognosen slå annorlunda. En balanskravsutredning med åtgärdsplan krävs vid ett fastställt negativt balansresultat för året. Då balanskravsresultatet för närvarande är positivt behövs inte detta i nuläget.

Målredovisning

Gällande målredovisning utöver finansiella mål har kommunfullmäktige fattat beslut om prioriterade områden med nya strategiska verksamhetsmässiga mål medan verksamheterna arbetat fram tillhörande indikatorer.

- **Vård och omsorg ska ha hög tillgänglighet, god kvalitet och delaktighet**

Strategiska mål:

- En diversifierad boendestruktur finns tillgängligt för de äldre i Pajala Kommun. *Kommentarer: Två utredningar är genomförda med förslag. Inga beslut är dock tagna innan denna uppföljning.* Bedömningen är att målet delvis uppnås både på period och på helåret.

- Ökad delaktighet vid arbetstidsläggning. *Kommentarer: Utredning kommer att påbörjas i november/december.* Bedömningen är att målet ej uppnås på perioden men bedöms att uppnås på helåret.

- Ökad användning av digitala hjälpmedel. *Kommentar: Inventering pågår om vilka möjligheter som finns utifrån behov och möten med olika företag. Upphandling ska påbörjas för olika alternativ.* Bedömningen är att målet delvis uppnås både på period och på helåret.

- **Skapa goda förutsättningar för lärande, fritid och framtidsmöjligheter**

Strategiska mål:

- Andelen elever som går ut grundskolan med godkända betyg ska öka. *Kommentarer: De fyra senaste åren har andelen elever i åk9 som uppnått godkända betyg i alla ämnen i den kommunala skolan ökat från 69,1% (läsåret 2020) till 88,2% (läsåret 2023). Snittet för riket är 71,1 % år 2023. Meritvärdet för åk9 har ökat från 223,1 (läsåret 2020) till 233,4 (läsåret 2023). Snittet för riket är 223,6 (2023). Statistiken innefattar Pajala centralskola. Framgångsfaktorer har bland annat varit utveckling av det kollegiala lärandet. Gårdbyskolan har för få elever för att finnas med i nationell statistik men där ser resultaten något lägre ut. Bedömningen är både för perioden och för helåret att målet delvis uppnås.*

- Andelen elever som går vidare till högre utbildning ska öka. *Kommentar: Näringslivsdag skola där eleverna beretts möjlighet att träffa olika arbetsgivare har genomförts. Statistik och underlag för högre utbildning ansvarar LKF för.* Ingen bedömning av målet görs inte i delårsrapporten.

-Fritidsutbudet ska öka. *Kommentarer: After school genomförs 2 gånger i veckan som är välbesökt av eleverna. Andra utflyktsmål är Vasikkavuoma, slåttermynen skidspår och Jupukka. Ett arbete pågår att tillgängliggöra dessa utflyktsmål. Det har även tillkommit ett utegym. Målet bedöms som uppnått både på perioden och för helåret.*

- **Förvalta och utveckla våra tillgångar på ett hållbart och miljömedvetet sätt**

Strategiska mål:

- År 2035 ska Pajala kommuns verksamheter vara fossilfria. *Kommentar: Pajalabostäder AB har tecknat en avsiktsförklaring med Allmännyttans Klimatinitiativ vilket innebär fossilfri verksamhet till 2030 samt 30% minskad energiförbrukning from 2007 tom 2030. Till dags dato har vi minskat fossilberoendet med Ca 80% och energiförbrukningarna med 15%. Vi jobbar hela tiden med målsättningen. Målet bedöms delvis uppnått, både på perioden och på helåret.*

- Öka användningen av fossilfri energi i kommunens fastigheter. *Kommentar: Kommunens verksamhetsfastigheter värms med el, pellets och i centralorten*

med fjärrvärme som är fossilfria. Som backup har vi på vissa delar oljeeldning som reserv, och där kan vi ersätta dieseln med HVO för att få fossilfritt. Detta gäller även våra reservkraftaggregat. Målet bedöms delvis uppnått, både på period och på helår.

- Öka tillgången till ladd stolpar inom kommunens gränser. *Kommentar: Här är arbetet delvis påbörjats med avseende på hemtjänstens tänkta bilpark, och det utan att vi har en laddinfrastruktur inom kommun. Bostäders förvaltare arbetar i samråd med äldreomsorgen och IT för platserna Pajala, Junosuando, Kitkiöjärvi och Korpilombolo. Installationerna sker med lastballansering så vi kan använda befintliga effektuttag i fastigheterna. Förfrågningar inkommer från andra aktörer som Arctic Infra och Sveriges radio varför en laddinfrastruktur inom kommunen borde finnas på plats. Målet bedöms delvis uppnått, både på perioden och på helåret.*

- **Alla ska ges god tillgång till kultur, fritid och friluftsliv – en livskraft i vår kommun.**

Strategiska mål:

- Kulturskolan ska fortsatt vara en prioriterad verksamhet med variation i sitt utbud. *Kommentar: Variationen i utbudet har ökat både geografiskt och i kursutbudet. Intresset har ökat och vi försöker möta den stora efterfrågan. Antalet elever har ökat kraftigt under de senaste tre åren delvis kopplat till att verksamheten håller hög kvalitet och att Kulturskolan blev avgiftsfri. Målet bedöms uppnått både på period och på helår.*

- Vi ska genom stöd till föreningar och evenemang stötta en fortsatt bred verksamhet, med ett tydligt jämställdhetsperspektiv. *Kommentar: Stöd ges under året till bland annat Pajala Hästkraft, Pajala turism och evenemang, isbana, marknaden, norrskensfestivalen och Römppäviikko Isladeförening. Detta visar på bred verksamhet och ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Målet uppnås både period och på helår.*

- Vårt åtagande som förvaltningskommun för meänkieli och finska ska vi aktivt främja och skydda, särskilt barn och äldres rätt till sitt arvsspråk och minoritetskultur. *Kommentar: Frågan har nyligen*

flyttats över till kulturchef så inga mål utifrån den nya organisationen har kunnat uppnås. Ingen bedömning av målet görs i delårsrapporten.

- **Möjliggöra att fler människor och företag väljer att flytta och etablera sig i Pajala kommun.**

Strategiska mål:

- Öka inflyttning och tillgängliggöra tomter i hela kommunen. *Kommentar: Tomter med framdragen el & VA finns på Doktorsronden Målet delvis uppnått både på period och på helår. Upprättat en portal via GIS för att synliggöra lediga tomter på Pajala.se. Målet delvis uppnått både på period och på helår.*

- Öka bostadsbeståndet under planperioden. *Kommentar: Förutom privata intressen avser vi att bygga på GA: Skolan tomten 6-8 lägenheter, planering, projektering och upphandling under 2024 för inflyttning 2025. Finns även möjligheten att utöka 55 + boende i Pajala C med 6-8 lägenheter. Etablering och bostadsbyggnation av korgparken inledd. Detaljplanerprocess för tomter i Autio är påbörjad. Målet bedöms som delvis uppnått både för period och för helåret.*

- Öka tillväxten av befintliga och etableringen av nya företag i kommunen. *Kommentar: Vi har i år även utökat ytorna på teknikhuset för mer hyresintäkt och det verkar som intresset för mindre industrilokaler växer. Ny näringslivsutvecklare tillträtt, arbete med näringslivsstrategi påbörjad. Vår bedömning är att målet delvis är uppnått både på period och helår.*

- I utbildningar och kompetenshöjande åtgärder har det lokala arbetsmarknadsbehovet särskilt beaktats. *Kommentar: Inom Äldreomsorgslyftet har 18 personer genomgått utbildning och blivit undersköterskor. Målet bedöms delvis uppnått både för period och helår.*

- **Kommunen är en attraktiv arbetsgivare med hög tillgänglighet och professionalitet.**

Strategiska mål:

- Service och tillgänglighet för medborgarna ska öka. *Kommentar: Pajala Kommun har arbetat med att både öka tillgängligheten och tydligheten i kommunikation/information. Digitaliseringen ger ökade möjligheter till exempelvis e-tjänster och digital kommunikation är heller inte lika tidsbunden. Olika kanaler för information används samordnat under en framtagen kommunikationsplan. Målet bedöms delvis uppnått både för period och helår.*

- Kommunen ska vara ett föredöme då det kommer till attraktionskraft, jämställdhet och arbetsmiljö. *Kommentar: Lönekartläggning genomförs i oktober. Sjuktalet ökar och var 7,4 % vid halvårsskiftet. Målet bedöms vara delvis uppnått, både för period och för helår.*

- Kompetensutveckling för att möta utvecklingen och behoven hos medborgare och medarbetare. *Kommentarer: Skolverket har i dialog med huvudman genomfört insatsen Samverkan för bästa skola under 2020-2023 i syfte att höja kunskapsresultaten och öka likvärdighet inom och mellan skolor. Vi kan se att resultaten för elever har förbättrats och meritvärden har höjts. Målet bedöms vara delvis uppnått både för period och helår.*

- Kompetensförsörjning och arbetsmiljöfrågor ska stärkas. *Kommentarer: Utbildning för chefen och skyddsombud genomförs. En kompetensförsörjningsplan arbetas fram vart annat år och ska vara en grund gällande hur vi ska tänka långsiktigt. Målet bedöms vara delvis uppnått både för period och helår.*

En analys av indikatorerna genomförs i årsredovisningen.

Den sammanfattande bedömningen av Pajala kommuns verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning är att målen delvis uppnås både på perioden och för helåret 2023.

Kommunala bolag

Pajala kommun har två bolag i sin koncern, Pajala-bostäder AB samt Pajala Värmeverk AB. Dessa är helägda av kommunen.

Pajalabostäder

Pajalabostäder AB fortsatt på de budgeterade underhållsåtgärder som beslutats för år 2023, vissa delar har flyttats fram på grund av dyrare priser än budgeterat. Fördyringar på marknaden påverkar i allt högre grad bolagets möjligheter till investeringar och underhållsåtgärder. Dessutom har bolaget omsatt två lån under året på sammanlagt 35 miljoner som gav 3 gånger högre räntekostnad. Hyresförhandlingen med hyresgästföreningen gav en ökning av hyrorna i snitt på 3,86% men det äts upp snabbt av inflation med indexhöjningar och andra ökande kostnader inom verksamhet. Nästa år blir det än tuffare förhandlingar för att möta de högre kostnaderna. Bolaget har utifrån hyresenkäten ifjol bland annat prioriterat gemensamhetsytor byggt tre lekparkar. En vid Ladugårdsvägen, en vid gamla skolan och en vid Garvaregatan.

Inom administration pågår ett större projekt med att införa ett nytt fastighetssystem, Momentum. Nuvarande leverantör av Incit Xpand har förvärvat Momentum och kommer succesivt gå över till deras system.

Första april förvärvade bolaget hyresbostaden Vakten 8, mera känd som gamla skolan. Byggnaden tillför åtta nya lägenheter.

Från första april finns även alla lägenheter på Fisksalsrundan tillgängliga för uthyrning vilket gör att Pajalabostäder kan fakturera hela avgiften i förvaltningsavtalet.

Organisatoriskt har Pajalabostäder AB anställt en projektledare som kommer jobba med investering och underhållsprojekt både inom bolaget och verksamhetsfastigheter. Han kommer även hålla koll på energi och vattenförbrukningar i bolagets bestånd.

Pajala Värmeverk

Under första halvåret 2023 kan verksamheten sägas ha bedrivits i stort sett enligt verksamhetsplan och med god budgetprecision. Dessvärre inträffade ett cirka 15 timmar långt leveransavbrott i början av februari och senare ett haveri på hydraulik med följden av oplanerade underhållskostnader.

Pannrevisionen under sommaren blev något mer omfattande än förväntat då inspektionen av murverk i biopannans ugn kring midsommartid påvisade skador.

För att kunna följa budget och inte riskera ett negativt resultat för 2023 har vi inte kunnat teckna kontrakt för bränsle från de lokala sågverken. Prisökningarna är helt enkelt orimliga i förhållande till budgeterade medel. Bolaget har dock säkrat bränsletillgången via stamved som hittills varit mer fördelaktigt än bränslet från sågverken.

Under senare delen av juni företogs en drönarmätning av vårt lager av stamved. Det visade sig att vi undervärderat återstående lager och att vi hade mer bränsle i vår ägo än vad lagersaldot visade. Således har bolaget redan tidigare tagit en större kostnad för bränslet varför vi ser med tillförsikt på det fortsatta budgetåret.

Personalmässigt har året varit ansträngt och det har också varit mycket svårt att hitta entreprenörer för underhåll och reparationer. I och med myndighetskraven på certifierad personal kommer vår sårbarhet på bemanningssidan att öka markant och detta område måste lyftas upp för att säkra en framtida väl fungerande drift av verksamheten.

Kommunala mellanhavanden

Intäkter, kostnader, fordringar och skulder inom koncernen utgör de interna mellanhavandena i den sammanställda redovisningen. Mellanhavanden exkluderas eller elimineras i redovisningen för att ge rättvisande bild av koncernen. Till de största posterna hör lokalhyror från Pajalabostäder till kommunen, VA-avgifter från kommunen till bolagen och fjärrvärme från Pajala Värmeverk till kommunen och Pajalabostäder. De tre kategorierna är relativt statiska över åren och varierar främst i takt med indexering och prishöjningar.

Pajalabostäders resultat för perioden förbättrar koncernens resultat med 2,3 mkr medan Pajala Värmeverk minskar resultatet med 0,1 mkr. Prognosen för Pajalabostäder är 0,5 mkr och för Pajala Värmeverk 0,7 mkr.

mkr	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2022	Budget 2023	Prognos 2023
Pajalabostäder AB	2,3	4,0	1,5	0,5
Pajala Värmeverk AB	0,1	-1,7	0,5	0,7
Totalt	2,4	2,3	2,0	1,2

Driftredovisning

Driftredovisningen innehåller en sammanfattad beskrivning av det ekonomiska resultatet för delåret och bedömning av årsprognos inom Pajala kommuns verksamheter.

Kommunövergripande

Det ekonomiska resultatet per 31 augusti visar en negativ avvikelse på ca 11,1 mkr mot budget. Avvikelser finns inom flertalet verksamheter. Prognosen för helåret 2023 visar ett beräknat resultat som är 29,6 mkr lägre än budgeterat resultat. Det finns förklaringar till ett flertal av de prognostiserade avvikelserna, men sammantaget kan konstateras att budgetföljsamheten måste förbättras.

Övergripande områden såsom kommunfullmäktige, revision, valnämnd samt individnämnd kommunstyrelsen prognostiserar en budget i balans vid årets slut. Kommunstyrelsens politiska kostnader bedöms gå med ett underskott på 0,3 mkr vid årets slut. Gällande överförmyndaren så har det under våren upprätthållits på konsultbasis för att från och med maj överlämnas till Gällivare kommun enligt den beslutade samverkan. Överförmyndaren prognostiserar att gå med 0,8 mkr i underskott.

Stab

Sektor stab visar ett överskott på 1,7 mkr på perioden och prognostiserar ett underskott på -5,5 mkr för helåret. Kommunövergripande kostnader såsom förändrad semesterlöneskuld bidrar med -2,3 mkr, Kollektivtrafiken -1,4 mkr, IT samt Pajala flygplats -1,2 mkr bidrar till underskottet. Inom IT avser underskottet kommunövergripande åtgärder för ökad IT-säkerhet.

Stöd och omsorg

Sektor stöd och omsorg visar ett underskott med -14,3 mkr för perioden och prognostiserar ett underskott med -21,3 mkr för helåret. Konsultkostnader uppgår till 10,6 mkr för perioden, vilket är en ökning med 6,9 mkr jämfört med samma period föregående år. Kostnader för tillfälligt inhyrd personal uppgår till 6,8 mkr under perioden, vilket är en ökning med 6,3 mkr jämfört med samma period föregående år. Vidare uppgår kostnader till Region Norrbotten för medicinskt färdigbehandlade patienter till 2,8 mkr, vilket är en ökning med nästan 1,8 mkr jämfört med samma period föregående år.

Kostnader för årets sommaravtal uppgår till 1,1 mkr till och med den sista augusti.

Den årsavvikelse som prognostiseras är ingen avvikelse där man bör förvänta sig minskning eller enkla åtgärder. Prognosen som lämnas är att underskottet kommer att öka i takt med att personalbehoven blir mer omfattande, att mer människor går till pensionsavgångar utan att de ersätts med nyanställda. För reella och betydande förändringar behövs omorganisation på flera håll. Sektorerna har lämnat ett sådant förslag och står redo för att börja arbeta enligt och implementera detta förslag, alternativt andra förslag/direktiv som politiken har. Sektorledning vill tydligt framföra att prognosen eller utfallet inte bedöms förändras eller förbättras förrän sådana förändringar kan ske och kan genomföras.

Barn och utbildning

Sektor barn och utbildning visar ett underskott med -3,3 mkr för perioden och prognostiserar ett underskott med -5,2 mkr för helåret. Det negativa resultatet beror främst på ökade kostnader för skolskjutor där årsavvikelsen prognostiseras till -3,2 mkr. Omvärldsläget med ökade priser har bidragit till underskottet.

Kostnader för nyanlända elever och elever med särskilda behov uppvisar också ett underskott. Kostnader beräknas överstiga budget med -2,0 mkr.

Förskolorna, fritidshemmen och kulturverksamheten prognostiserar ett överskott med sammanlagt 1,0 mkr.

Teknik och service

Sektor teknik och service visar ett överskott med 2,8 mkr för perioden och prognostiserar ett underskott med -0,8 mkr för helåret. Kost och hygien prognostiserar ett underskott med -1,2 mkr då kostnader för livsmedel överstiger budget. Verksamhetsfastigheter prognostiserar ett underskott med -1,0 mkr till följd av att kostnader för reparation och underhåll överstiger budget. Kommunalteknik prognostiserar ett överskott med 1,8 mkr främst då intäkter inom renhållningen överstiger budget.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden visar ett överskott med 1,2 mkr för perioden och prognostiserar ett

överskott med 0,1 mkr för helåret. Det prognostiserade överskottet härleds till lägre bemanning på miljösidan samt på administrationen. Detta medför lägre lönekostnader men även lägre intäkter på miljösidan (livsmedel, hälsoskydd och miljötillsyn) än budgeterat.

Bygglovssidan prognostiserar ett överskott med 0,5 tkr trots att antalet ärenden på byggsidan varit något lägre än 2022 och efter den markanta ökningen under pandemin. Det är dock en ökning på större och mer komplexa bygglov som är mer tidskrävande och ger högre intäkter.

Prognosen för bostadsanpassningsbidragen visar på -0,3 mkr. Det är något lägre än tidigare beräkningar, detta med anledning av att några ärenden fått avslag då det inte funnits lagstöd för åtgärderna. Det råder dock eftersläpningar på utförandet av åtgärderna vilket beror på svårigheter att hitta entreprenörer. Det innebär att kostnaderna kommer att infalla under hösten/vintern. Dessa kostnader är dock svåra att förutspå. Det är också en väldigt händelsestyrd verksamhet vilket innebär att ett ärende med behov av en större åtgärd kan påverka hela budgeten.

Bostadsanpassningen har under många år haft en ansträngd budget. Verksamheten påverkas av en åldrande befolkning, att detta är en lagstadgad verksamhet och det finns ytterst begränsade möjligheter att påverka kostnaderna.

Allt fler personer väljer att bo kvar hemma högre upp i åldrarna och flyttfrekvensen är generellt sett låg. Detta beror oftast på ett dåligt utbud av bostäder anpassade för äldre och att fastighetspriserna är låga och de äldres nuvarande boendekostnader är låga. Det leder till en trolig ökning av antalet ärenden i framtiden. Kombinerat med stigande materialkostnader är det svårt att hålla givna ramar. Sedan år 2013 då bygg- och miljönämnden tog över ansvaret för bostadsanpassningen har överskottet på detta objekt legat mellan 0,1–1,3 mkr mot budget, med ett snitt på 0,5 mkr per år.

DRIFTSREDOVISNING, mkr	Utfall 2023 jan-aug	Utfall 2022 jan-aug	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd och överförmyndare	-1,9	-1,0	-2,3	-3,2	-0,8
Kommunstyrelsen	-2,4	-1,9	-3,3	-3,6	-0,3
Stöd och omsorg	-150,7	-134,5	-207,7	-229,0	-21,3
Barn och utbildning	-78,3	-72,6	-114,3	-119,5	-5,2
Teknik och service	-47,4	-47,5	-78,4	-79,3	-0,8
Stab	-33,2	-24,4	-52,3	-57,9	-5,5
Individnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bygg- och miljönämnd	-1,7	-2,3	-4,6	-4,5	0,1
Lapplands kommunalförbund	-25,0	-25,0	-37,3	-37,4	-0,1
Summa drift	-340,7	-309,5	-500,3	-534,2	-34,0
Pensioner	-22,4	-4,7	-24,4	-27,3	-2,9
Fastighetsförsäljning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig finansiering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kapitaltjänst finansiering	-2,2	-2,8	-3,7	-3,3	0,4
Summa finansiering	-24,6	-7,5	-28,1	-30,6	-2,5
Avgår kapitaltjänst	14,5	14,4	24,1	24,1	0,0
Avgår interna mellanhavanden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-12,0	-12,4	-20,3	-20,3	0,0
Verksamhetens nettokostnad	-362,9	-315,0	-524,5	-561,2	-36,7
Skatteintäkter	213,9	204,9	311,6	320,3	8,8
Statsbidrag	143,8	143,7	214,7	214,3	-0,4
Finansiella intäkter	3,4	1,0	1,3	3,2	1,9
Finansiella kostnader	-3,6	-4,1	-2,5	-6,0	-3,5
Netto	-5,3	30,5	0,5	-29,4	-29,9

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen innehåller en sammanfattad beskrivning av investeringarna inom Pajala kommuns verksamheter.

Under perioden har ankomsthallen i utrikeshallen på Pajala flygplats färdigställt och bredbandsutbyggnad i Lovikka fortgått. Pajala avloppsreningsverk är nästan färdigställt och besiktningsanmärkingar åtgärdas. Den tekniska verksamheten har också genomfört investeringar i ledningsnätet. Sektor barn och utbildning har förnyat inventarier på förskolor och skolor och sektor stöd och omsorg har investerat i nya lokaler för hemtjänsten. Vidare har räddningstjänsten investerat i ny utrustning. Kommunens fastigheter har arbetat med energisparande åtgärder som ventilation och värmeåtervinning samt inre- och utvändigt ytskikt på fastigheterna. Ny utemiljö och lekpark är inköpt till Tärendö skola.

INVESTERINGSREDOVISNING, mkr	Utfall 2023 jan-aug	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Kommunstyrelsen				
Stab IT	2,0	3,5	3,5	0,0
Flyget	4,3	4,5	4,6	-0,1
<i>varav Pajala flygplats utrikeshall</i>	3,7	4,0	4,0	0,0
Sektor teknik och service				
Teknisk verksamhet	8,1	16,6	8,8	7,8
<i>varav Pajala avloppsreningsverk</i>	4,1	0,0	4,1	-4,1
Fastigheter	2,4	4,7	4,7	0,0
Räddningstjänsten	0,2	0,2	0,2	0,0
Sektor stöd och omsorg	0,3	0,4	0,4	0,0
Sektor barn och utbildning	0,3	1,0	1,0	0,0
SUMMA	17,6	30,9	23,2	7,7

Verksamhetsberättelser

Verksamhetsberättelserna innehåller en sammanfattad beskrivning av vad som har hänt i verksamheterna.

Stab

Sektor stab redovisar ett överskott på perioden men prognostiserar ett underskott i helårsprognosen vilket bland annat inkluderar ökad semesterlöneskuld samt underskottstäckning till regionalkollektivtrafiken. Under året har IT fått igång vår del i den gemensamma datahallen i Norrbotten och det pågår just nu migrering av servrar till DCBD. Genomlysning av IT-säkerhet har skett och åtgärder satts in. Bland annat har vi påbörjat implementering av 2-faktors inloggning till molntjänster och inloggning till det egna nätet via certifikat. Vi har även uppgraderat vår internetpipa och har idag mycket högre skydd än tidigare, till exempel gällande DDoS attacker.

Pajala stadsnät bygger ut Lovikka med Eruf-medel och beräknas vara klar sommaren 2024. Ca 70 hushåll kommer att ansluta sig. Trafikverkets ombyggnation av "gruvvägen" innebar för vår del att vi blev tvungna att flytta den befintliga fiberkabeln mellan Autio och Peräjävaara samt delar av Junosuando. Det sker tillsammans med Vattenfall som också måste flytta sina kablar. Det projektet är pågående och beräknas vara till stor del klar innan vintern.

Arbetet med införande av heltid som norm har fortgått under året. Under 2024 beräknas de sista enheterna och arbetsplatserna omfattas av heltidsreformen. En digital variant av den kommungemensamma introduktionen är under slutförande och beräknas implementeras under 2024. Enheten har periodvis under året saknat chef vilket också har påverkat genomförandearbetets tempo. En tilltagande brist på vikarier har setts under perioden vilket påverkat behovet av konsulter i verksamheterna. Ytterligare arbete har ägnats åt förbereda införande av EU:s arbetstidsdirektiv med början 1 oktober 2023. Ytterligare en förändring skedde den första juli när undersköterska blev en skyddad yrkestitel.

Ekonomiavdelningen har under perioden rekryterat två nya medarbetare och innan årsskiftet räknar

avdelningen med att ha samtliga tjänster bemannade vilket kommer underlätta arbetet att stötta verksamheterna både gällande upphandling och ekonomisk uppföljning.

Stöd och omsorg

Sektor stöd och omsorg prognostiserar ett underskott för perioden och prognostiserar även omfattande underskott under nästkommande perioder, samt flertalet år framåt. De stora utmaningarna som sektorn står inför är relaterade till kommunens vård av äldre, både inom hemtjänst och äldreboenden. Äldreomsorgen utgör mer än 75% av sektorns totala budget, varav merparten utgörs av personalkostnader. Det sedvanliga antagandet är att nedskärningar i personal och effektiviseringar här kan åstadkomma en ekonomisk effektivisering för en budget i balans. Så är dock, enligt ansvarig tf. sektorchef inte fallet.

Den tydliga bilden är att sektorns verksamheter redan till dagens förutsättningar, med små undantag, inte kan bemannas fullt ut och rekrytering utgör den största utmaningen som sektorn har. Sektorn har för andra året i rad behövt ta in omfattande konsultbemanning för att klara av sommarens bemanning inom äldreboenden och hemtjänst. Utöver detta har sektorn behövt ta in konsulter även under höstperioden, åter igen på grund av bristande personalförutsättningar. Anledningen till att bemanningsföretag finns inne på hemtjänst och särskilda boenden är att underlag för rekrytering saknas i kommunen, med betydligt värre situationer i glesbygderna som står inför betydande utmaningar att lösa sin personalsituation.

Ekonomi är djupt påverkad av konsult- och bemanningskostnader, men även utan dessa skulle sektorns ekonomi inte vara i balans om samtliga enheter skulle bemannas utifrån rådande vakanser och platsbehov. Vidare vill sektorn poängtera att man inom loppet av 5 år kommer att förlora ca. 70 anställda till pensionsavgång, och att det idag inte finns någon planering för hur beläggning/besättning av kommunens äldrevård, som är dimensionerad och strukturerad utifrån nuvarande bemanning, ska lösas.

Det står klart att sektorn utifrån de personalmässiga och boenderelaterade förutsättningar som råder i Pajala kommun har stora utmaningar framför sig för att nå en budget i balans. Sektorn har utifrån politiskt uppdrag om boende- och strukturutredning presenterat resultatet samt förslag på en framtida budget i balans och verksamhetsutveckling för utskottet under augusti månad. Resultatet och åtgärdsförslagen ligger nu på politisk nivå och sektorn står redo att förändra, utveckla och omstrukturera där det behövs – alternativt att fortsätta arbeta med sektorns nuvarande struktur, om detta är det politiska direktivet.

Det är dessa utmaningar, kombinerat med sedvanlig verksamhetsutveckling, som formar och även framgent kommer att forma sektorns ekonomiska prognoser. Sektorn behöver fortsatt politiska direktiv för att genomföra meningsfulla omstruktureringar och prioriteringar och för att nå framtida balans. Smärre kostnadseffektiviseringar är alltid möjliga, men alla mindre, relevanta verksamhetsinterna effektiviseringar som kan genomföras har, i sektorchefens bedömning, redan genomförts.

Det ska naturligtvis även påpekas att kostnadsökningar och förhöjd inflation påverkar sektorns budget nämnvärt. Ökade kostnader för drivmedel och material som behövs i verksamheterna är faktorer som påverkar en geografiskt stor kommun som Pajala, där hemtjänsten åker betydligt längre sträckor än i andra delar av landet. För att motverka de negativa trender har sektorn i kommande upphandling fokuserat på och tagit höjd för en ökad andel av elbilar (över 75%), och förberett laddinfrastruktur runt om i kommunen, vilket resulterar i ackumulerade besparingar över tid för sektorns fordonsinnehav, då framför allt i hemtjänsten och HSL.

IFO-verksamheten fortsätter att på grund av konsultkostnader gå med ett underskott. Rekrytering av personal fortgår och överlämning från konsulter till fastanställda genomförs. Räkner man bort det temporära underskottet från konsultkostnader som enligt nuvarande planering och avtal kommer att avslutas år 2024, så är budgeten för IFO i balans och även med ett smärre överskott. Detta beror på att verksamheten optimerat beslutsfattandet och effektiviserat placeringar. Inga externa placeringar av barn och unga i privat regi finns längre kvar, utan

samtliga placeringar är nu i kommunal regi, vilket medfört markanta kostnadsbesparingar. Antalet försörjningsstödsärenden är rekordlåg, vilket reflekterar den restriktiva hållning och det hårda arbete verksamheten genomfört för att uppnå självförsörjande i kommunen.

Verksamheten kan inte åtgärda vissa kostsamma placeringar eller ärenden som inkommer inom LSS, men kommunen har i nationellt perspektiv inte höga kostnader för detta. Öppenstödet genomgår omorganisation och nya arbetssätt, vilket kommer att resultera i effektiviseringar och tydlighet vad gäller bistånd.

Barn och utbildning

Utvecklingen av Pajala kommuns skolor, fritidshem, förskolor och kulturverksamhet är positiv. Resultaten i skolorna har utvecklats positivt under de senaste tre åren. Förskolorna erbjuder trygga och utvecklande lärmiljöer. Under perioden har inre ytskikt åtgärdats på Lillskogens förskola och Sattajärvi skola samt investeringar i inventarier gjorts. Vidare planeras ny utemiljö för förskolan och skolan i Tärendö.

Utvecklingsarbetet "Samverkan för bästa skola" tillsammans med Skolverket och utbildare från Stockholms universitet är en viktig del i sektorns förbättringsarbete som fortgått under perioden och med slutredovisning i september 2023. Utbildningsinsatserna har varit riktade mot organisationen i hela styrkedjan där även politikerna är inkluderade.

Verksamheten har utvecklats positivt när det gäller måluppfyllelse och ett intensivt arbete har pågått för att bibehålla hög kvalitet när det gäller indikatorerna gymnasiebehörighet, måluppfyllelse i alla ämnen och meritvärden. Skolans arbete har uppmärksammat positivt vid bland annat resultat i nationella prov och salsvärden. Media har också uppmärksammat skolans arbete med fjärrundervisning.

Sektorns största utmaningar är att säkra den framtida kompetensförsörjningen och att klara av de ekonomiska utmaningarna i den vidsträckta kommun som Pajala är. Sektorn har fortfarande stora svårigheter att rekrytera behöriga förskollärare, lärare och rektorer. Skolchefens bedömning är att dessa utmaningar kommer att kvarstå åtminstone under de närmaste 5 - 10 åren. Pajala kommun måste fortsätta att arbeta aktivt med att lyfta vår

kommun som ett attraktivt och spännande alternativ att bo och arbeta i. Rektorer behöver goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag och vi behöver arbeta aktivt för att attrahera nya och behålla behöriga och erfarna lärare på våra skolor och förskolor. Det är viktigt att det ekonomiska stödet till personer skrivna i Pajala kommun som studerar till lärare eller förskollärare kvarstår.

Förskolan har generellt ökade svårigheter att bemanna bland annat till följd av pensionsavgångar i närtid. Beslut är taget att fortsätta arbetet med att samla förskolorna i centrala Pajala till en fleravdelningsförskola. Denna förändring skulle innebära ökade samordningsmöjligheter och därigenom en förbättrad organisation och ekonomi. Beslut om nedläggning av Junosuando förskola är taget med anledning av lågt antal inskrivna barn.

Pajala kommuns kulturchef har tillsammans med medarbetarna arbetat med att skapa stabilitet och långsiktighet i denna del av sektorns verksamheter. Antalet elever i Kulturskolan har ökat markant de senaste åren. Att lösa bemanningen är även här en mycket stor utmaning.

Teknik och service

Kommunalteknik

Den kommunaltekniska enheten har genomgått en organisationsförändring där enhetschef har ersatts av driftledare för VA respektive renhållning.

Barmarksunderhållet är satt till ett minimum och verksamheten ser att vägnätet får fler och fler skador såsom potthål, krackeleringar och sprickor samt bärighetsproblem. Ett stort underhållsberg trycks framför oss och fokus ligger nu på att inventera vägar för att därefter sätta upp en åtgärds- och investeringsplan. Gällande vägbelysning så fortgår Vattenfall med förnyelse av ledningsnätet och verksamheten är med och markförlägger kablar bland annat i Kaunisvaara och Peräjävaara. Vattenfall ställer krav på mätare för att registrera förbrukningen, vilket kommer att innebära ökade kostnader.

Från årsskiftet övertar kommunen ansvaret för återvinningsstationerna och verksamheten arbetar med förberedelser inför detta. Inför slamsäsongen har lastbilen med lastväxlare varit på reparation, vilket var kostsamt men nödvändigt för att säkra planerade slamtömningar. Medel är beviljade för inköp av ny lastväxlare, där upphandling kommer att

ske under hösten. Verksamheten har under perioden skickat in en ansökan gällande dispens för matavfall till Naturvårdsverket och avvaktar beslut.

Inom vatten och avlopp har omfattande ombyggnationsprojekt genomförts i vattenverken i Tärendö för att säkra vattentillförsel och -kvalitet. Vidare har nya borrhål borrats för Pajala och Junosuando vattenverk för att säkra vattentillgången. Verksamheten har också startat arbetet med att koppla ihop vatten- och avloppsnät i Junosuando och Kangos. Ett projekt gällande uppdatering av verksamhetsområden är under politisk beredning.

Ett ökat tryck finns på nyanslutningar i byarna, framför allt i Kangos, Sattajärvi, Junosuando och Pajala. Pajala reningsverk är nästan färdigställt och besiktningsanmärkningar åtgärdas. Förhoppningen är att reningsverket kan tas i drift till årsskiftet. En del renoveringar på ledningsnätet har utförts bland annat i Junosuando, Tärendö, Kitkiöjärvi och Pajala. I Junosuando har entreprenören för Trafikverket bytt ut ledningarna under väg 395. En hel del störningar har förekommit innan arbetet varit färdigställt.

Kost och hygien

Kostverksamheten har haft fortsatt ökade kostnader för livsmedel, dock har prisökningarna inte varit så kraftiga under år 2023 som föregående år: priserna har ökat med ca 6 % för perioden 202211–202308, för perioden 202111–202308 är ökningen ca 24%. Under våren har upphandling av mattransport i Korpilombolo genomförts. Lokalvården har fått utökning av städområden, sedan november 2022 städas även lokalerna för Solåsens dagverksamhet av kost och hygien. På hälsocentralen "gamla Gläntan" har städningen utökats i och med omorganisering inom sektor stöd och omsorg.

Kostverksamheten kommer att genomföra en livsmedelsupphandling under år 2023, då nuvarande livsmedelsavtal löper ut 2024-03-31. Upphandling av livsmedel är ett tidskrävande arbete där personal från produktionsköken går igenom behoven och kravställer livsmedel som ska upphandlas. Upphandling har de senaste åren genomförts tillsammans med Jokkmokk kommun via LKF. Samarbetet görs för att upphandla större volymer vilket medför bättre priser.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten har under perioden hanterat 46 händelser totalt. Vidare har 2 nya personer rekryterats till verksamheten (RIB-personal) och de har utbildats i rök- och kemdykarutbildning i enlighet med AFS för att kunna verka i den operativa styrkan.

Räddningstjänsten har under perioden genomfört, utöver ordinarie övningsverksamhet, samverkansövningar tillsammans med företag i kommunen och de andra blåljusaktörerna. Verksamheten har också deltagit i utbildningar och övningar gällande räddningstjänst under höjd beredskap. Totalt har ca 300 personer i kommunen utbildats av räddningstjänsten i grundläggande brandskydd. Tillsyn enligt LSO (Lagen om skydd mot olyckor) och LBE (Lagen om brandfarlig vara) har genomförts på 11 anläggningar.

Verksamheten ser att mycket av materialet och personlig skyddsutrustning måste förnyas de kommande åren och under perioden har hjärtstartare införskaffats till samtliga räddningsvårn som saknat detta och utbildningar i sjukvård har genomförts.

Fritid och service

Under år 2023 har enheten för fritid och service arbetat tillsammans med föreningar för att få till ett bättre utbud på fritiden, bland annat så är utegym och discogolfbana två föreningsdrivna projekt som kommunmedborgare snart kommer ha möjlighet att nyttja. Ytterligare ett positivt tillskott är sportoteket som öppnats i Slussens lokaler under sommaren. Sportoteket innebär en möjlighet för kommunmedborgare att ta del av fritidsutbudet och friluftsliv genom att låna saker utan kostnad. I övrigt har verksamheten arbetat med att tillhandahålla god service kring sporthallar och badhus i centralorten för en förbättrad upplevelse för medborgare. Som projekt under hösten finns även en mindre renovering och utbyte av ljuskällor till hockeyrinken i Tärendö.

På vaktmästeriet har antalet ärenden ökat då det varit för- och efterarbete efter renoveringar av skolor och flytt av verksamheter som krävt mycket resurser, senast på kommunhuset där flertalet kontor flyttats till andra fastigheter.

Verksamheten har under perioden utökat antalet snickare för att kunna hantera större

bostadsanpassningar. Vidare har verksamheten tillsammans med avdelningen för bygg och miljö samt sektor stöd och omsorg samverkat kring förbättring av bostadsanpassningsprocessen. Genom samarbete med kommunal teknik strävar enheten efter att möta kompetensbehovet inom VVS och el i samband med bostadsanpassning.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljöavdelningen har under året varit lägre bemannad med anledning av vakanta tjänster. Det har pågått rekryteringar och introduktion av nyanställda på avdelningen. Detta sammantaget har medfört behovet av att tillfälligt omfördela resurser internt vilket tagit tid ifrån de huvudsakliga arbetsområdena såsom tillståndsprövning och tillsyn. Det är svårt att rekrytera personal bland annat då det råder hård konkurrens på arbetsmarknaden om miljöinspektörer.

Antalet inkomna bygglov har varit något lägre jämfört med 2022. Det har dock varit en ökning på större, mer komplexa och tidskrävande ärenden. Det har bland annat inkommit 16 bygglovsansökningar gällande industribyggnader. Det har även inkommit fler ansökningar om bostäder än tidigare år, fyra bygglov för enbostadshus och även ett bygglov för flerbostadshus med fyra lägenheter. Det är också en fortsatt högt antal bygglov för nästationer, totalt 16 ansökningar för året. Ökade kostnader för byggmaterial och bristen på entreprenörer förefaller påverka komplementbyggnader som har minskat något i antal.

Antalet ansökningar om bostadsanpassningsbidrag är något högre i jämförelse med 2022.

Trots den låga bemanningen under året har en relativt stor arbetsinsats lagts ner på information och tillgänglighet till allmänheten och företagen. Avdelningen har under perioden annonserat flertalet gånger i den av kommunen upphandlad tidning och även publicerat material på sociala medier. Hemsidan har uppdaterats men ny information. Det pågår ständiga förbättringsarbeten och strävan efter att öka digitaliseringen bland annat har det skapats ytterligare e-tjänster inom bland annat serveringstillstånd och bostadsanpassningen.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Mkr	Utfall 2023 jan-aug	Utfall 2022 jan-aug	Budget 2023	Prognos 2023
Verksamhetens intäkter	81,4	73,8	105,5	105,5
Verksamhetens kostnader	-432,3	-376,5	-609,8	-646,4
Avskrivningar	-12,0	-12,4	-20,3	-20,3
Verksamhetens nettokostnad	-362,9	-315,1	-524,5	-561,2
Skatteintäkter	213,9	204,9	311,6	320,3
Generella statsbidrag och utjämning	143,8	143,7	214,7	214,3
Finansiella intäkter	3,4	1,1	1,3	3,2
Finansiella kostnader	-3,6	-4,1	-2,5	-6,0
Resultat efter finansiella poster	-5,3	30,5	0,5	-29,4
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-5,3	30,5	0,5	-29,4

Balansräkning

Mkr	Kommunen jan-aug 2023	Kommunen Bokslut 2022
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	0,7	0,8
Materiella anläggningstillgångar	385,0	379,4
Finansiella anläggningstillgångar	12,6	12,0
Summa anläggningstillgångar	398,3	392,2
Förråd	1,9	1,8
Exploateringsfastigheter	6,0	6,0
Kortfristiga fordringar	70,0	70,7
Kortfristiga placeringar	40,3	39,0
Kassa och bank	22,2	24,2
Summa omsättningstillgångar	140,4	141,7
SUMMA TILLGÅNGAR	538,7	533,9
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Årets resultat	-5,3	13,5
Övrigt eget kapital	270,1	256,6
Summa eget kapital	264,8	270,1
Avsättningar		
Avsättning till pensioner	8,8	8,6
Avsättning löneskatt	2,2	2,1
Summa avsättningar	11,0	10,7
Skulder		
Långfristiga skulder	150,6	122,8
Kortfristiga skulder	112,3	130,3
Summa skulder	262,9	253,1
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	538,7	533,9
Pensionsförpliktelser inkl. särskild löneskatt	171,5	166,8

Redovisningsprinciper

Kommunen

Pajala kommun följer den kommunala redovisningslagen förutom på en punkt. I 2 kap § 7 föreskrivs en dokumentation av redovisningssystemet, arbetet med denna dokumentation påbörjades under år 2004. Dokumentationen är ej färdigställd. Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning eller dess företrädare förutom nedanstående rekommendationer som ej är tillämpliga på Pajala kommun;

- Nr 6 Redovisning av bidrag till infrastrukturella investeringar

Tidigare år har Pajala kommun inte tillämpat Rekommendation nr 3.1 redovisning av extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål men fr.o.m. år 2011 tillämpas rekommendationen.

Pajala kommun ställer upp not 9 anläggningstillgångar enligt idéskriften Tilläggsupplysningar till de finansiella rapporterna som ges ut av Rådet för kommunal redovisning. Pajala kommun har fr.o.m. år 2011 bokat upp fastighetsavgiften enligt SKL s cirkulär 11:62.

Pensionseskuld

Den individuella delen av PFA redovisas som en kortfristig skuld. Pajala kommun har beslutat att fr om 2002 årligen utbetala hela den individuella delen. Pensionseskulden är beräknad enl. RIPS17.

Avsättning pension förtroendevalda

Pajala kommun har fr om 2015 avsatt pension för förtroendevalda.

Ansvarsförbindelse

Pensionsåtagande för kommunalråd har tagits upp i ansvarsförbindelsen fr 2015.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar. Tillsammans med icke kompenserad övertid och upplupen arbetsgivaravgift redovisas semesterlöneskulden som kortfristig skuld. 2004 påförde kommunen de olika nämnderna och kommunsty-

relsen kostnaden för semestern istället för att kommunen centralt tagit kostnaden för semestern.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planliga avskrivningar. Avskrivning av anläggningar påbörjas när anläggningen färdigställs. De planliga avskrivningstiderna följer i huvudsak Kommunförbundets rekommendationer. Avskrivning av fastigheter följer det beslut kommunfullmäktige fastställt 1996. För inventarier gäller en investeringspolicy som kommunfullmäktige antog 2017-04-03 vilket innebär att inventarier ska ha en varaktighet på minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett prisbasbelopp.

Immateriella anläggningstillgångar

Pajala kommun följer rekommendation 12.1 redovisning av immateriella tillgångar. En omklassificering gjordes i bokslut 2010.

Komponentavskrivning

Pajala kommun har uppgraderat ekonomisystemet under år 2016 och därmed infört komponentavskrivningar. Under år 2017 kommer ett arbete att påbörjas med att upprätta en ny kontoplan för investeringar för att underlätta arbetet med komponentavskrivningar.

Finansiella tillgångar

Pajala kommun följer from 2010 RKR:s rekommendation nr 9 avseende klassificering av finansiella tillgångar. Tillgången är klassificerad som en omsättningstillgång eftersom utgångspunkten är att tillgången är föremål för köp- och sälj. Innehavet betraktas inte som ett stadigvarande innehav. Omsättningstillgången är värderad till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Kortfristiga placeringar

Pajala kommuns fonder värderas till verkligt värde enligt Kommunal Bokförings- och Redovisnings lag 6 § (2018:597). Lagen trädde i kraft 1 januari 2019.

Upplupna timlöner

Pajala kommun har ändrat redovisningen av upplupna timlöner år 2009 vilket innebär att kommunen följer KRL 2:3. Upplupna timlöner plus popåslag är bokade mot eget kapital. Vid bokslut framöver kommer förändringen av timlöner december att bokas upp.

Sammanställd redovisning (koncern)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagens 8 kap och utformas enligt god redovisningssed. Pajala kommunkoncern omfattar kommunen samt företag som kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över.

Koncernredovisning har för de dotterbolag där kommunen har en röstandelsmajoritet på 50 % eller mer, upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Bokslutet baseras på Pajala kommuns värderings- och avskrivnings principer. Om principerna väsentligt skiljer sig i kommun och kommunala bolag justeras bolagens räkenskaper före sammanställningen.

Inom koncernen förekommer omfattande transaktioner mellan bolagen. För att ge en rättvisande bild av koncernens ekonomi har alla transaktioner inom koncernen eliminerats. Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförts till eget kapital.